

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ВІ-СИСТЕМ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ

Короткова Ксенія Олександрівна

здобувач 3-го освітньо-наукового рівня PhD

*Київського національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана*

В сучасних умовах постійної трансформації бізнесу та його адаптації до нових вимог сьогодення для збереження своєї результативності, організація повинна постійно аналізувати поточну ситуацію для того, щоб приймати своєчасні та оптимальні рішення щодо напрямків її діяльності та підлаштування під вимоги зовнішнього середовища. Основою для таких рішень має бути стратегічний аналіз, що є одним з ключових елементів стратегічного управління в цілому та основою для побудови ефективної операційної стратегії, оскільки допомагає визначити основну стратегію розвитку компанії [1]. Для оперативного прийняття рішень дуже важливо спиратися на актуальні і консолідовані дані. При цьому, однією з проблем стратегічного аналізу в організаціях є складність обробки інформації зважаючи на її несистематизованість та великі обсяги. Для аналізу та збору всіх даних в єдину систему потрібно досить велика кількість часу, в результаті чого можуть бути втрачені деякі можливості компанії. Саме тому, на допомогу управлінцям приходять системи Business Intelligence, використання яких допоможе автоматизувати процеси аналізу інформації і надасть можливість приймати вчасні та правильні управлінські рішення.

Business Intelligence-системи (ВІ-системи) – це комп'ютерні програми, що допомагають організаціям переводити ділову інформацію в форму, придатну для проведення бізнес-аналізу [2]. ВІ-системи дозволяють збирати та об'єднувати великі обсяги інформації та допомагають переводити цю інформацію у зручний візуалізований вигляд для проведення узагальненого аналізу та оцінки отриманих даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. ВІ-системи не замінюють професіональних та досвідчених аналітиків, а лише допомагають їм пришвидшити аналітичне мислення та скоротити час на прийняття того або іншого рішення [3].

Оцінкою об'єму ринку ВІ-систем займається міжнародна консалтингова компанія Gartner. Кожного року компанія публікує дані щодо ситуації на ринку та відображає основних лідерів продуктів у

вигляді так званого «Магічного квадранту Гартнера» (приклад квадранту станом на початок 2023 року відображено на рис. 1).

Рис. 1. Квадрат Гартнера ВІ-систем станом на 2023 рік

Джерело: [4]

В квадранті графічно відображено ситуацію на ринку ВІ-систем. На основі 2-х показників повнота бачення (Completeness of vision) – горизонтальна вісь, вісь X та реалізація рішення (Ability to execute) – вертикальна вісь, вісь Y виокремлено 4 категорії: лідери, претенденти на лідерство, далекоглядні та нішеві гравці. Кожен параметр включає в себе багато критеріїв, за якими експерти оцінюють системи від різних виробників. Станом на 2023 рік, найпотужнішим лідером серед аналітичних платформ є компанія Microsoft, яку Gartner виокремлює як лідерську вже більше 12 років поспіль. Зараз же компанія представлена продуктом для бізнес-аналітики Power BI, який є відносним новачком серед інших ВІ-систем (функціонує на ринку лише з 2011 року), але незважаючи на це займає постійні лідерські позиції серед досвідчених конкурентів. Саме тому, цей продукт був обраний як один з варіантів проведення більш глибокого дослідження інструментів для проведення стратегічного аналізу компаній.

Microsoft Power BI – це хмарне рішення від компанії Microsoft для бізнес-аналітики даних, дозволяє візуалізувати дані за допомогою різних служб, програм та конекторів, що можуть використовуватися як окремо, так і поєднуватися між собою для покращення робочих процесів [5].

Налаштування Power BI відображає всю інформацію в єдиному цілісному форматі та дозволяє спостерігати за результатами діяльності систематизовано. Цей інструмент завантажує всю необхідну інформацію з різних джерел та відображає її на одному екрані на спеціальному дашборді. Power BI надає можливість реалізувати багато корисного функціоналу. Так, наприклад, автоматичне оновлення даних можна налаштувати від 8 разів на добу до оновлення в реальному часі; можна обрати будь-яку зручну мову інтерфейсу; в Power BI є вбудована мова формул DAX, що надає можливість виконувати розрахунки будь-якої складності. Значною перевагою цього додатку є його універсальність, оскільки інструмент може використовуватися як безпосередньо в сфері аналітики, так і в інших напрямках, наприклад, маркетинг, HR або навчання. Power BI підтримує прийняття безлічі рішень від операційних до стратегічних рішень організації [3]. BI-система є найбільш ефективною, коли вона використовується не тільки в окремому підрозділі організації (наприклад, лише у відділі аналітики), а і в допоміжних відділах компанії, оскільки значення ефективності організації може бути не лише через її основну діяльність, а і через неправильно побудовану роботу інших підрозділів. Ця BI-система є необхідним інструментом в умовах високочастотних змін, оскільки вона дає можливість швидко бачити і реагувати на поточну ситуацію. Дуже часто управлінці можуть побачити результати того чи іншого місяця тільки в кінці наступного місяця. При цьому, велика кількість часу вже втрачена для прийняття оптимального рішення. Power BI з легкістю вирішує цю проблему і дозволяє майже миттєво бачити зміни, оскільки оновлення інформації відбувається протягом дня.

Як висновок, можна визначити, що ефективно функціонуюча організація вимагає постійного аналізу великих масивів даних для визначення нових стратегічно важливих напрямків або ж швидку перебудову всієї діяльності у разі раптових зовнішніх змін. При цьому, на цей аналіз витрачається велика кількість часу, якого зазвичай так не вистачає. Для цього створені BI-системи, які допомагають швидко та якісно збирати та аналізувати ту чи іншу інформацію, а також відображати її в візуальному і структурованому форматі. Одним з лідерів таких систем є MS Power BI. Це потужний інструмент для створення візуальної аналітики. Будь-яку аналітичну інформацію в цифрах можна відобразити в наочні і живі графіки та діаграми. За допомогою Power BI можна вживати своєчасних і необхідних рішень для підвищення ефективності власного бізнесу. Впровадження такого інструменту допоможе організації отримати нову конкурентну перевагу, не тільки керувати потоковою діяльністю організації, а й будувати довгострокові стратегічні плани. Використання BI-систем є відносно новим напрямком як в бізнес-середовищі, так і в науці. Тому

дослідження питання бізнес-аналітики як напряму підвищення якості стратегічного аналізу є вельми актуальним та має безліч напрямків для подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Галенко О.М., Різва Л.А. Стратегічний аналіз як ключовий елемент стратегічного управління. *Ефективна економіка*. 2017. № 7.
2. Business Intelligence, BI. Технології і концепції Industry 4.0. URL: <http://surl.li/guljh>.
3. Кантеладзе С.Г., Беляєв Л.В. Системи бізнес-аналітики та їх особливості. Інформаційні технології в економіці і управлінні : зб. наук. студ. праць. Одеса : ОНЕУ, 2019. Вип. 1. С. 163–167. URL: <http://surl.li/gulli>.
4. Manis K. Microsoft named a Leader in the 2023 Gartner® Magic Quadrant™ for Analytics and BI Platforms. 12 April, 2023. URL: <https://powerbi.microsoft.com/en-in/blog/microsoft-named-a-leader-in-the-2023-gartner-magic-quadrant-for-analytics-and-bi-platforms>.
5. Використання PowerBI Desktop та сервісу PowerBI як інструментів Business Intelligence. URL: <https://nt.ua/blog/powerbi-desktop-and-powerbi-as-business-intelligence-tools>.